

Köszöntelek Benneteket Húsvét vigíliáján, közösségi Húsvétunkon: **„Jézus feltámadott!”**

Visszaemlékezve az elmúlt évek, évtizedek Bokorban töltött Húsvétjaira, eljutottam arra a felismerésre, hogy istenigazából csak mi tudjuk egymást úgy köszönteni Húsvétkor, mint az őskeresztények: **„Jézus feltámadott!”** Miért is? Ezt szeretném ma Nektek elmondani.

Mindenekelőtt nézzünk magunkba és **bánjuk meg bűneinket!** ... Szeressen minket a mi jószágos Atyánk és vezessen bennünket az Ő Jézusa Útján.

Ének: Kyrie...

Imádkozzunk! Istenünk, életünkben ismerjük a fekete gyász és az önfeledt öröm perceit, óráit, napjait. Tudjuk, nehéz eljutnunk a gyászból az örvendezésbe, de add meg nekünk, hogy a Te Jézusod halálának szomorúságától eljuthassunk az igazi feltámadás öröméig, aki élsz és szeretsz...

Evangelium (Mk 16,1-8.)

Amikor elmúlt a szombat, a magdalai Mária és Mária, a Jakab anyja, valamint Salómé illatos keneteket vásároltak, hogy elmenjenek, és megkenjék Jézus testét. A hét első napján, korán reggel, napkeltekor, elmentek a sírbolthoz, és erről beszéltek egymás között: „Ki hengeríti el nekünk a követ a sírbolt bejáratáról?” Ekkor felnéztek, és látták, hogy a kő el van hengerítve. Pedig az igen nagy volt. És amikor bementek a sírboltba, látták, hogy egy fehér ruhába öltözött ifjú ül jobb felől, és megrettentek. De az így szólt hozzájuk: „Ne féljete! A názáreti Jézust keresitek, akit megfeszítettek? Feltámadt, nincsen itt. Íme, ez az a hely, ahova őt tették. De menjetek el, mondjátok meg a tanítványainak és Péternek, hogy előttetek megy Galileába: ott meglátjátok őt, amint megmondta nektek.” Ekkor kijöttek, és elfutottak a sírbolttól, mert remegés és döbbenet fogta el őket; és senkinek sem mondtak el semmit, mert féltek.

Állt-e valaki közületek egy ember **akasztófája mellett?** Nem hiszem. De mindenki állt már a temetőben **a sírnál**, melybe olyan valakit temettek, aki közel állt a szívéhez: egy anya, vagy apa, egy gyermek... Könnyen elgondolható, **mit érezhetett** Jézus keresztjénél az anya, és a jóbarát. Azt is elgondolhatjuk, amiről olvastunk, hogyan mentek a sírhoz a Jézust követő asszonyok, majd a félelmükben elmenekült tanítványok. **Mi történt ott?** Akkor és azután? És nekünk **mi közünk** ehhez? Gondoljuk végig sokadszor és újból.

1) Meghalt a remény

Megjelent a történelem színpadán egy ember, egy **vándorprédikátor**, aki lábba hozott egy egész országot. Olyan **Istenről** beszélt, aki csak szeretni tud. **Olyan világot** hirdetett, ahol az emberek megosztják egymással a kenyeret, segítenek a rászorulókon. Olyan világot hirdetett, ahol nincs verekedés, nincs elnyomás, gyilkolás. A szegények, kicsinyek és elnyomottak tömegei özönlöttek hozzá. És **hittek neki!** Hittek ebben az Országban. Hittek a Földön valósuló Isten Országában.

Hittek mindaddig, amíg a gazdagság, hatalom és **erőszak emberei** észbe nem kaptak. Nem kellett csak egy-két év és a szelíd prófétát, örült fantasztának és veszélyes lázadónak minősítve **üldözni kezdték**. Végül még az elnyomott ország vezetői **Kaifás** főpappal, az elnöki

tanács elnökével az élen összefogtak a megszálló római hatalom vezetőjével, **Pilátussal**, és ezt az embert eretnekként és politikai bűnösneként, lázadóként halálra ítélték és megölték, a közbűntényesek halálnemét szabva kis rá: a **keresztthalált**. A nép, az Isten adta nép pedig csalatkozva a reményében, talán lefizetve is, a gyilkosok mellé állt: **Halált kiáltott rá!** És ez az ember, a **názáreti Jézus** meghalt. Jegyezzük meg, a „**mezítlábas, szegény, szolga és szelíd Jézus**” meghalt.

2) Éled a remény

A keresztfa alatt, mint tudjuk, csak az anya, egy rokon asszony és egy szeretett férfi és egy szeretett női tanítvány állott. A többiek félelmükben elmenekültek, elbujdostak. De a következő napokban **éledt a remény**.

Az érzékeny **női lélek** nem nyugszik bele a tragédiába. Az ő Jézusuk nem halhat meg! Szinte még az éj leple alatt odalopakodnak a sírhoz. **Fiatalemberek** előzték meg őket. Aztán a **tanítványok** is mozdulnak, Péter és János. Az emmauszi úton két tanítvány értesül az üres sírról.

És itt van egy **homályos történet**. Halálból vagy kómából még **feléled** ez a Jézus. És barátai még találkoznak vele, úgy **negyven napig**. Aztán végleg elmegy, **meghal**.

Később a **püünkösi teremben** újra összegyűlnek a megmaradt tanítványok. És visszatér a remény. Mert bennük **Jézus él**: a mezítlábas vándor, a szegény, a szolga, a szelíd Jézus él, a maga Örömhírével.

3) Győz Jézus Lelke

Az ő Jézusuk, Mesterük azt ígérte, hogy elküldi nekik az ő Lelkét.

A személyes és közös élmények kézzel foghatóvá teszik, hogy az Isten Ország prófétája nem halt meg. Itt van köztük. A **Szeretet Isten él** és **Jézus szeretetprogramja** is él. **Bennük él!**

Ez a hit magával ragadja őket, és kilépnek az ellenséges világba, és beszélnek az élő Jézusról, aki arra küldte őket, hogy hirdessék az örömhírt és egybeszeressék az egész világot.

Létrejönnek Jeruzsálemben, Galileában, majd a diaszpórában, és magában a világ fővárosában, Rómában is a „**nazrím**” **csoportok**, a názáreti Jézus közösségei.

És őket nem állíthatja meg a hatalom tébolya sem. Hitet tesznek az **élő Jézusról** az oroszlánok előtt is. A föld alá szorulva, a temetők katakombáiban ott él bennük **Jézus szelleme**: a mezítlábas, a szegény, a szolga és üldözött Jézus Lelke.

4) Új feltámadás

Aki volt már üldözött, akiknek a hatalom pribékjeivel szembe kellett nézniük, azok tudják, hogy **nem jó üldözötnnek** lenni. Jó lenne megbékülni, **kompromisszumot** kötni. Inkább élni, mint halni Jézusért!

Beindul **egy új „feltámadás”**.

Leegyszerűsítve és nevesítve is a folyamatot már az örömhír továbbadásának szóbeli szerkesztőinél láthatjuk, hogy **Máté** apostol és evangélista a zsidó vallással próbálja összeegyeztetni Jézust, mondván a názáreti Jézusban teljesedtek be a próféták messiási jövendölései.

Lukács, a görög orvos, a maga evangélium szerkesztésében már egy új szereplőnek gondolatvilágát képviseli, hogy a Római Birodalom népei számára közvetítse a Jézust.

Az újabb szereplő, a tarzusi Saulból lett **Pál**, aki magánkinyilatkoztatására hivatkozva a népek (pogányok) apostola lesz. Függetlenítve magát Jézus személyes baráti körétől, létrehozza a

zsidó vallási alapokon a maga kereszténységét, **megváltásteóriáját**: Ez a Jézus a halálával, saját **vére árán** megváltotta a világot, kiengesztelve Istent (Jahwét) Ádám és Éva, és minden ember bűnéért. Kiegészítve a **feltámadás hitével**, mely nélkül hiábavaló a történeti Jézus hite.

Az idős **János**, a „szeretet tanítvány” még ennél is továbbment, kiindulva a zsidó filozófus, **Philo** Logosz tanából. Jézust, az Istenből kiáradó **demiurgoszként** (társteremtőként) írja le evangéliuma prológosában.

Az első századok **apostoli atyái** pedig a páli és jánosi alapokon óriási szellemi bravúrokat hajtva végre tovább viszik a **krisztológiát** (krisztustant). **Jézusból Krisztus lesz**. Viták folytak arról, hogyan fia Jézus az Atyának; hogyan testesült meg a fiú egy szűz méhében; lehet-e Jézus a földi születése előtt az Atyaisten természetes fia; egy az Isten vagy külön három személy; Jézus a második isteni személy ember vagy Isten, vagy mindkettő?

A teológiai és filozófiai **hitviták** oda fajultak, hogy a 4. századra két táborra szakad a Jézusra hivatkozók vallási tábor, az ún. **homoiosios és homousios** képviselőire. **Madách** Imre „**Az ember tragédiájából**” ismert a véres vita lényege: Jézus Istenhez hasonló, vagy maga is Isten (hasonló lényegű vagy egylényegű)?

Mit ad Isten?! Ezt a vitát a **niceai zsinat** (325) dönti el, mégpedig **Nagy Konstantin** római császár elnökletével megszavazzák a zsinati atyák a **homousiost**, vagyis azt, hogy **Jézus a második isteni személy, aki egylényegű az Atyával**.

Hogy ki volt ez a **Nagy Konstantin**, jól tudjuk. Még csak keresztény sem volt (halála előtt állítólag ugyan megkeresztelkedett), de jó **politikusként** felmérte, hogy a pogány római vallás templomai üresek; a császár, aki mint császár, eleve az Isten fia, jó **szövetségest** találhat az egész birodalmat akkor behálózó keresztény közösségekben. Álmában még fényes jelet is kapott az égen, a császárságért folytatott háborúja közben. Az égen, a Napban egy kereszt ragyogott, alatta a felirat: „**In hoc signo vinces!**” („Ebben a jelben győzni fogsz!”). És csapatai keresztény jelvényekkel (labarum), a vetélytárs **Maxentius** elleni csatában a Milviuszi hídnál győztek (312). Konstantin a keresztény püspökökkel szövetséget kötve 313-ban rendeletet adott ki (**milánói ediktum**), melyben a keresztények üldözését betiltotta, a püspököknek vagyont biztosított, a régi templomok mellé újakat építtetett, és ezzel elérkezett a **Jézus nevét viselő vallás diadala**, feltámadása.

A mezítlábas, szegény, szolga és szelíd Jézus pedig a következő századokban csak itt-ott bukkant elő, követőit pedig a „trón és az oltár” szövetsége **eretneknek és államellenes bűnözőknek** nyilvánítva máglyára küldte vagy kiközösítette.

5) Mit ünneplünk mi bokrosok Húsvétkor?

A válaszom: **Jézus feltámadását**, a történeti **Jézusét**: szegény, szolga és szelíd Jézusét, aki a **Szeretetistent** hirdette és a **szereket erkölcsét** élte meg úgy, ahogy mondta is: „**Senkinek sincs nagyobb szeretete annál, mint aki életét is adja másokért!**”

Jézus feltámadását hirdetjük, és nem a **János- és Pál-féle** gazdag, hatalmas, és élőket és holtakat ítélő **Krisztusét**, akit a trón és az oltár képviselői felkentek **Királynak, Főpapnak és a Mindenség istenének!**

Mi azt ünnepljük, hogy a **názáreti Jézus Szelleme** ebben a kicsiny országban is, két évezred után is **feltámadt, és él**. Ünnepljük, hogy a történelemben azokhoz a kevesekhez tartozunk, akik a gazdagság, hatalom és az erőszak világával szemben a **jézusi osztozás, szolgálat és**

erőszakmentesség Istenének szentháromságát hirdetjük, és próbáljuk élni. Örömrünk és büszkeségünk, hogy az igazi, a mezítlás, szegény, szolga és szelíd **názáreti Jézus követői** lehetünk, és az ő szellemét, lelkét közvetíthetjük, bizonyítva ezzel, hogy **Jézus él**, tovább él a történelemben, és a **Szeretet Isten Országának** álma is elpusztíthatatlan!

*[Kovács László elmékedése elhangzott 2024. március 30-án
a Bokorportán, online csatlakozási lehetőséggel]*

